

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 3 k. 30 h.
Z odnośnieniem do domu . 4 k. 30 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 4 k. 30 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po pol. Administracja od 9 do 12 i od 2 do 6 po pol.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 20 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
„ III „ „ petitowy . 1 „ 20 „
„ IV „ „ „ . . . — „ 60 „
Drobne za wyraz — „ 20 „

KINO Y **GZARY** **Dziś**
wszechświatowa sława **MARJA CARMEL**
w niezrównanym dramacie

DROGA ŚMIERCI...

Loterja Klasowa na Inwalidów Wojennych
w Królestwie Polskiem

(2-ga Loterja Klasowa Legionów Polskich)

WARSZAWA — TREBĄCKA 2

Na 32,000 losów — 16,000 losów i 1 premja wygrywają razem

3 miliony 335,000 marek.

Główne wygrane: 300,000, 180,000, 150,000, 125,000 i wiele innych.

Celem umożliwienia wszystkim grania na naszej loterji—losy podzielono na połowki, ćwiartki i osemki.

90—2

Cena losu w każdej klasie 26 mk.

1/2 losu 13 mk., 1/4 — 6 mk. 50 fen., 1/8 — 3 mk. 25 fen.

Cięgnięcie pierwszej klasy 22 i 24 maja 1918 r.

Główne w I-iej klasie 25,000 mk., 10,000 mk., 5,000 mk., i wiele innych.

Bank Handlowy w Warszawie

podaje niniejszym do wiadomości, że na zasadzie zezwolenia c. i k. Jenerałnego Gubernatorstwa Wojskowego w Lublinie z d. 24 marca 1918 r. otwiera w lipcu r b.

ODDZIAŁ W RADOMIU

we własnym lokalu przy ulicy Lubelskiej № 41. Już przedtem jednak, bo 18-go maja b. r. Bank, korzystając z gościnności Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Radomia, rozpoczął prowizorycznie swe czynności w lokalu tegoż Towarzystwa (Plac 3-go Maja) na co zwraca uwagę Szanownej Publiczności.

Biuro Banku czynne będzie codziennie, oprócz niedziel i świąt: **od godz. 9-iej rano do 1-iej po poł. i od 3-iej do 5-iej po poł.** Oddział Banku w Radomiu załatwiać będzie wszelkie czynności w zakres nowożytnego bankierstwa wchodzące.

87—3

Telegramy „Głosu Rad.”

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

Zachodnia.

BERLIN, 16-go maja. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Po wczorajszych walkach piechoty na północ od Kemmel, podczas których wyparliśmy Francuzów z miejsca ich wtargnięcia, walka artyleryjska w tym odcinku osłabła.

Również i na innych frontach mianowicie na zachodnim brzegu rzeki Avre, wczoraj rano atakował nieprzyjaciel wychodząc z lasu Seneka dużymi siłami. Z ciężkimi stratami dla przeciwnika został on odparty. Z powodu licznego udziału lotników na frontach bojowych dochodziło częstokroć do walk powietrznych, podczas których zestrzelono 303 nieprzyjacielskie aparaty lotnicze. Z tej liczby 14 aparatów zestrzelił dawniejszy oddział lotniczy pod dowództwem rot. Richtenhafena. Poza tym nic szczególnego.

Pierwszy jenerał-kwatermistrz Ludendorf.

Południowo-Wschodnia.

WIEDEN, 16-go maja. Donoszą urzędownie:

Między Brentą a Piawą odparto wielokrotne natarcia wywiadowcze Włochów. Na wzgórzach Monte Asolone i Monte Pertica doszło do walk z bliska.

Szef sztabu jenerałnego.

Flota amerykańska.

(Teleg. C. i K. Biura Koresp.).

WASZYNGTON, 17 maja. Zeszłego tygodnia wykończono 6 statków stalowych ogólnej pojemności 48,150 ton. 14 innych statków w tej liczbie 7 stalowych opuściło doki.

Wszystko dla państwa.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

MOSKWA, 17 maja. Rada komisarzy ludowych postanowiła znieść prawo spadkowe. Po śmierci spadkodawcy cały jego ruchomy i nieruchomy majątek staje się własnością państwa.

Dymisja Feldmana.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WARSZAWA, 17 maja. Dotychczasowy kierownik biura prasowego

w Berlinie, Wilhelm Feldman, podobno podał się do dymisji i takową od polskiego departamentu politycznego w Warszawie otrzymał.

Maurice — dziennikarzem.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

LONDYN, 17 maja. Doniesienie biura Reutersa. Jenerał Maurice po otrzymaniu dymisji wstąpił do składu redakcji „Daily Chronicle“ w roli współpracownika dla spraw wojskowych.

Demobil. armji rumuńskiej.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BUKARESZT, 17 maja. Dekretem z dnia 14 maja została zarządzoną demobilizacja armji rumuńskiej.

Zgon Gordon Bennetta.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

NICEA, 17 maja. Jak donosi biuro Reutersa wydawca „New York Herald“, Gordon Bennet, zmarł w Beaulieu.

Niemcy a Polska.

Prasa niemiecka w dalszym ciągu wysuwa jako jedną z aktualniejszych spraw tak zw. „rozwiązanie polskie“ przynosząc na ten temat rewelacje, nierzadko natury bardzo sensacyjnej.

I obecnie „Oester. Morgen Ztg.“ przynosi z Wiednia następujące wieści:

Jak w kołach „dobrze poinformowanych“ słychać, główny przedmiot rokowań w głównej kwaterze niemieckiej stanowiła kwestja austro-polskiego rozwiązania problemu polskiego. Rozwiązanie tego problemu napotyka z niejednego powodu na bardzo wielkie trudności, zwłaszcza dotychczas nie udało się znaleźć formuły, któraby zadowoliła zarówno Warszawę, jak Wiedeń i Berlin.

Hr. Burian miał zawieść nowe propozycje, zmierzające do tego, by mimo wszystko zrealizować rozwiązanie wspomnianego zagadnienia w duchu austrijskim.

Plan ten zależy głównie od przyzwolenia Niemiec, które nietylko mają w swych rękach lwią część przysługującego państwu polskiego, lecz ponadto są w sprawie polskiej również na przyszłość w najwyższym stopniu zainteresowane.

Rozwiązanie austro-polskie uwarunkowane być musi konwencją wojskową wszystkich trzech państw, jeszcze dzisiaj ma w pełnej mierze moc obowiązującą. Dookoła tej podstawy obracali się bezsprzecznie obecne narady w sprawie polskiej w głównej kwaterze.

Jednak załatwienie już raz z kwestją polską jest niezbędne choćby z tego powodu, że od problemu tego zależy również rozwiązanie kwestji litewskiej i bałtyckiej. Podjęcie austro-polskiego planu ma oczywiście wielkie znaczenie również

dla Austrii. I nie będzie naruszeniem tajemnicy, jeśli się powie, że plan ten jest w związku z daleko sięgającymi zmianami w łonie monarchji.

Obraz przyszłości, jaki rozwinął hr. Burian w głównej kwaterze niemieckiej, zawiera po jednej stronie Królestwo Polskie, po drugiej zaś powiększone Węgry. Wszystkie powyższe trzy państwa związane byłyby ze sobą unją personalną. „Obraz ten — kończy „Oester. Morgenztg.“, będzie stanowił dla Austrii do pewnego stopnia niespodziankę, ponieważ ściślej sja austrijska ojczyzna została przez to nieco zredukowana. Jednak, jak rzeczy obecnie stoją, trzeba się z tem liczyć, że Austrija musi się przyzwyczaić do niespodzianek“.

Sprawy polskie.

Zalesienie posterunków zaciągowych.

Lwowski „Wiek Nowy“ donosi z Warszawy: W sobotę, dnia 27 kwietnia wyszedł rozkaz „Polnische Wehrmacht“, znoszący posterunki zaciągowe w Chełmszczyźnie. Na skutek tego rozkazu odbyła się konferencja z ekse. Bartem: celem uchYLENIA tego rozkazu. Projektowane jest przede wszystkim utworzenie w Zamościu lub ewentualnie w Lublinie podwójnych posterunków, z których jeden ma działać na ziemiach zagrożonych.

Dr. Kucharzewski w Wiedniu.

Do Wiedniu przybył b. polski prezydent ministrów, dr. Kucharzewski. Przyjazd jego ma na celu nawiązanie porozumienia kół warszawskich z wiedeńskim Kołem polskim i ujednostajnienie taktyki politycznej.

Nowa armja rosyjska.

„Acht Uhr-Blat“ donosi z Kopenhagi: „Prawda“ donosi: Akcją około utworzenia nowej armji ludowej, zamierzoną przez rząd rosyjski, poprze także burżuazja, tym bardziej, że bolszewicy postanowili wstąpić na drogę polityki umiarkowanej, a nawet dopuścić do sowietów przedstawicieli inteligencji. W nowej armji rosyjskiej panować będzie bardzo surowa dyscyplina. Żołnierzem nie będzie wolno politykować, a wykroczenia przeciw dyscyplinie wojskowej karane będą śmiercią. Organizatorami nowej armji będą generalowie i oficerowie dawnej armji rosyjskiej.

Kronika wojenna i zagraniczna.

Chamberlain o pokoju.

Nowy minister gabinetu wojennego, Chamberlain, omawiając sprawę pokojową na jednym z zebrań w Londynie powiedział: potężna walka w jakiej Anglja głównie zaangażowana jest, może tylko przejściowo osłabnąć. Narody sprzymierzonych państw są zobowiązane zdobyć się na największy wysiłek o ile się tego od nich żąda. Rządowi angielskiemu sprawa pokoju bynajmniej nie jest objętną, jednak jest zapewne bezcelowem mówić o pokoju jak długo nie nastąpi pożądanе rozstrzygnięcie na polu walki.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: ↑ Paschalis. Jutro: Wig. Feliksa Kapucyna.
Wschód słońca o godzinie 4.09. Zachód o godzinie 7.44. Długość dnia godzin 15.41.

Kronika ogólna.

Zalegalizowanie „Straży Kresowej”. Komenda powiatowa Straży Kresowej zawiadamia:

„Na wniesioną prośbę c. i k. Jeneralne Gubernatorstwo Wojskowe w Lublinie rozporządzeniem z dnia 23/4 1918 roku BZCH. № 1191/IV zezwala na zawiązanie Stowarzyszenia „Straż Kresowa” z ograniczeniem działalności na tutejszy obszar administracyjny.”

Tym samym Straż Kresowa została zalegalizowana i może działać w ramach zatwierdzonego statutu.

Kronika miejska.

Po rublach—korony. Wpominaliśmy już raz, że w pewnych sferach spekulacyjnych objawia się co raz wyraźniej tendencja do nieprzyjmowania koron uszkodzonych, aczkolwiek mających zupełnie normalny bieg pieniężny.

Nie potrzebujemy przypominać, jakie nieobliczone wprost szkody dla ludności przyniosła spekulacja z rublami, obecnie znów najgorszego gatunku lichwa, źródła której palcem wskazywać nie potrzeba, zamierza w ten sposób, godny najsilniejszego napiętnowania, robić krocie na nowej aferze spekulacyjnej, kosztem maltretowanej ludności.

Jeżeli ogół w najenergiczniejszy sposób nie przeciwstawi się temu nowemu wyzyskowi, to może powtórzy się historia z „dziurawymi” rublami, która była niczym innym jak najwyczajniejszym macherstwem, obliczonym na naiwność mas. Czas przestać dać się wyzyskiwać!

Dr. Stanisław Kelles-Krauz wyjeżdża do Solca na sezon. Obowiązki lekarza miejskiego obejmuje dr. A. Szczepaniak, a prowadzenie miejskiego szpitala epidemicznego dr. Kellerworm.

Zebrań Towarz. Rolniczego. Rada Towarzystwa Rolniczego zawiadamia, że w sobotę dnia 8 czerwca 1918 r. o godzinie 3-iej po południu w gmachu Dyrekcji Szczegółowej Towarzystwa Kred. Ziemińskiego w Radomiu odbędzie się Ogólne Zebranie członków Towarzystwa z następującym porządkiem dziennym: Odczytanie protokołu poprzedniego zebrania; Balotowanie nowych członków; Sprawozdanie kasowe; Komunikaty prezydium; Referat Zygmunta hr. Broel-Platera „Lasy polskie przed wojną, podczas i po wojnie”; Wnioski i zapytania członków.

Niestusznaz nazwa. Zwracają nam zupełnie słuszną uwagę, że utarta nazwa sali teatralnej jako sali „Ligi Kobiet”, jest dzisiaj zupełnie chybioną, bowiem Liga Kobiet z salą tą niema już nic wspólnego.

Daleko trafniej jest salę tę nazywać bądź salą b. gimnazjum, lub — co najwięcej jest odpowiednim i co brzmi najmniej — salą popijarską, bowiem gmachy te należały kiedyś do Pijarów, którzy jako krzewiciele w Polsce szkolnictwa, i dla Radomia w tym kierunku też pracowali.

Należałoby więc zaprowadzić tę zmianę — słuszną i uzasadnioną.

Zgon. W mieście naszym zmarł zasłużony pedagog i długoletni profesor szkoły Handlowej ś. p. Boecilone, z pochodzenia Włoch.

Zebranie. W dniu 24 b. m. o godz. 3-iej po południu odbędzie się w sali Towarz. Kred. Ziemińskiego ogólne zebranie członków Spółki Rolnej Radomskiej.

Grzyby w maju. „Gazeta polska” donosi: Grzyby prawdziwe ukazały się już, prawdziwa nowalijka dla naszych smakoszków, bo w maju już są grzyby, lecz nie w pierwszych dniach. Świadczy to, że obecny rok będzie urodzajny i wszelkie jarzyny i płody ziemi będą bardzo wczesnie.

Ze sceny i estrady.

„Walki kobiet” w „Mirażu”.

W przyszłym tygodniu przyjeżdża Wielki Kabaret, złożony z wybitnych sił artystycznych kabaretów warszawskich—z pp. Edwardem Redenem i A. Fortwilem piosenkarzem na czele. Jako atrakcja będzie „Turniej Francuskiej Walki Kobiet” o mistrzostwo m. Radomia.—Udział bierz 12 premjowanych atletek.

Rozporządzenia urzędowe.

Komisja likwidacyjna.

C. i k. Jeneral.-Guber. Wojskowe donosi:

Skutkiem dobrowolnego rozwiązania się Krajowej Rady Gospodarczej, jakoteż Central: Zbożowej, Rolniczej i Paszy, wszelkie sprawy, dotyczące likwidacji tych instytucji, załatwia utworzona w tym celu Komisja Likwidacyjna Krajowej Rady Gospodarczej w Lublinie.

Wobec tego należy wszelkie żądania należności od Krajowej Rady Gospodarczej i jej Central zgłaszać na piśmie w biurach odnośnych Filji Powiatowych do dnia 25-go maja 1918 r.—wszelkie reklamacje zaś kierować na piśmie bezpośrednio do Komisji Likwidacyjnej Krajowej Rady Gospodarczej w Lublinie, ul. Krakowskie Przedmieście Nr. 51.

Zgłoszenia i reklamacje, przedstawione po upływie powyższego terminu, nie będą uwzględnione.

Z KRAJU.

Zamknięcie drukarni.

W ostatnich dniach zamknięto jedną z największych drukarni warszawskich, Cotty, podobno z powodu wykrycia, że drukowały się w niej wydawnictwa nielegalne.

Szczegóły zjazdu w kwaterze.

Naouczny świadek spotkania monarchów w niemieckiej głównej kwaterze opowiedział w rozmowie, wedle c. i k. Biura koresp. co następuje, o przebiegu spotkania:

Obaj cesarze spędzili trochę więcej niż godzinę na wzajemnej wymianie myśli. Zanim udano się na śniadanie, zdał jeszcze minister spraw zagranicznych hr. Burjan, swe sprawozdanie cesarzowi. Po śniadaniu nastąpił dłuższy czerce, poczym cesarz Karol powrócił do swoich apartamentów, gdzie wysłuchał sprawozdań swoich doradców. Właśnie bawił u cesarza hr. Burjan, gdzie do salonu swego sprzymierzeńca przybył cesarz Wilhelm. Obaj monarchowie wypili razem herbatę i byli razem blisko 1 i pół godziny. Po odwiedzinach cesarza Wilhelma stawili się w pokoju, w którym pracował cesarz, kolejno hr. Hertling i sekretarz stanu Kühlmann.

Równocześnie wysłuchał cesarz Wilhelm sprawozdania swoich doradców i przyjął na posłuchaniu wysokich dygnitarzy austriackich.

U kanclerza państwa obradowali dyplomaci. Br. Arz odbył kilkakrotnie konferencje z marszałkiem polnym Hindenburgiem i Ludendorffem.

Przyjęcie wieczorne zgromadziło w salonie cesarza Wilhelma wojskowych i politycznych kierowników obu monarchji. Cesarz Wilhelm oczekiwał swego przyjaciela i sprzymierzeńca u wejścia. Podawszy sobie serdecznie ręce, weszli obaj monarchowie do sali małej biblioteki, gdzie rozmawiali. Po 10 minutach powrócili do salonu, a wstępując doń, podali sobie ręce silnie i wiernie. W sali małej biblioteki na płycie środkowego stołu leżały akta, które doradcy i sekretarze przysposobili.

Po przyjęciu spotkali się monarchowie i goście ponownie w salonie. Panujący i osoby im towarzyszące były owiane dością z powodu udania się dzieła i silną

ufnością na przyszłość. Zakończył się dzień pamiętny.

Wszyscy świadkowie historycznego wydarzenia odczuwają, że przymierze między obu mocarstwami centralnymi, których monarchowie na tym miejscu ramie obok ramienia stali, zostało pogłębione w najpełniejszym tego słowa znaczeniu.

Wokoło wojny.

Zwrot polskich pamiątek.

Rosyjskie dzienniki donoszą, że rząd sowiecki ma wkrótce opublikować dekret, według którego wszystkie pamiątki historyczne swego czasu wywiezione z Polski, poczynwszy od pierwszego podziału Polski do czasów obecnych, mają być zwrócone.

Sensacyjna sprawa.

Z Genewy donoszą:

Z powodu zamiaru rządu rosyjskiego pociągnięcia byłego ministra spraw zagranicznych, Sazanowa, pod sąd wojenny, w pewnych kołach paryskich wiadomość ta wywołała duże zaniepokojenie. W rękach Sazanowa znajdują się mianowicie ogromnej wagi sekretne dokumenty jakich żaden z dyplomatów nie posiada.

Echa listu ces. Karola.

„Fremdenblatt” w całości potwierdza informacje „Reichspost”, podaną także przez pisma, stwierdzającą, że hr. Czerniu wiedział dokładnie o całej akcji po-

kojowej cesarza, prowadzonej za pośrednictwem ks. Sykstusa Parmeńskiego i sam wskazał na niego, jako najodpowiedniejszego do przeprowadzenia tej akcji.

Nadal pod okupacją.

„Matin” donosi, że dwór rumunski i rząd nie powrócą do Bukaresztu, gdyż pozostaje on nadal pod okupacją mocarstw centralnych.

Hr. Burian będzie „rokować”.

Biuro Wolffa donosi: Hr. Burian, który wyjeżdża z Wiednia, dotychczas nie miał sposobności zejść się z politykami polskimi, a koła, bliskie ministerstwu spraw zagranicznych, ograniczają się tylko do potwierdzenia wiadomości, że hr. Burian po Zielonych Świętach podejmie konferencje z Polakami.

Odpowiedzi od Administr.

P. „W”. Na ofertę W.P. mamy trzy listy do odebrania w Administracji w godzinach urzędowych.

Dla młodego inteligentnego praktykanta rolnego jest oferta do odebrania w godzinach biurowych.

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”.

Na Macierz Szkolną.

W. F. Paprocka rb. 6.

Na Wojsko Polskie.

W. F. Paprocka rb. 4.

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI” ulica Lubelska 36

poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL - BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryżko loco najbliższa stacja kolejowa.

NADSZEDŁ ŚWIEŻY TRANSPORT

Cementu

dobrze wypalonego firmy „GRODZIEC” do N. Przednówka, Warszawska № 8.

OGŁOSZENIE.

Podaje do wiadomości Szanownej publiczności, że nadal prowadzę przerwany podczas wojny zakład koszykarski, jak również przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje wchodzące w zakres robót koszykarskich: kupuję wiklinę, chmiel świeży i starszy, płacąc cenę odpowiednią. Warszawska 8 w podwórzu.

N. Przednówek.

OGRODU

jedna morga do wdzierzawienia w Kuczkach. Wiadomość na plebanji.

EGZYSTUJE
OD ROKU 1818

OGŁOSZENIA DROBNE.

Pianino wynajmę lub kupię, wiadomość w restauracji Lubelska 2. 65-7

Zgubiono legitymację na nazwisko Borús Aksienczuk, wydana 6 marca 1918 r. przez urząd gminy w Stomcu za № 40.

Zgubiono legitymację na nazwisko Wacława Jastrzębowski, wydana przez Komendę powiatową za № 19620 oraz matrykuły 8-mio kl. szkoły.

Sura Rabinowicz zastawił w czerwcu 1917 r. w lombardzie p. Ehrenberga, Lubelska 25, przedmioty: 4 kieliszki, 2 większe, srebrne, wyłacane, dewizkę srebrną i złotą. Kwit, wystawiony na rb. 15, zgubiła. Właścicielka Spaczerowa № 12.

Zakłady Drukarsko Litograficzne ≡ JAN KANTY TRZEBIŃSKI ≡

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 8.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.